

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRAJER LAJOS.

Szerkesztőségi iroda:

Nagyberek.

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagyberek. Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 2222.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy hónapra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Nagyberek, 1911.

XL. évfolyam 45. szám.

Péntek, február 24.

Az ellenzék szerepe.

— február 24.

A bankvita általánosságban befejeződött és érdekes megállapítani, hogyan viselkedtek az ellenzéki pártok ez alatt a diskusszió alatt. Zavaros és kapkodó taktikát követtek. Ők maguk sem tudták, hogyan viselkedjenek. Mintha nem is a kormányon levő többség lenne a parlament legfiatalabb pártja, hanem ez az ellenzék, melynek pedig már több évtizedes múlt áll a háta mögött, olyan tapasztalatlanoknak látszottak, annyira tévováltak a különböző álláspontok között.

A Justh-párt kisebbfajta obstrukciót csinált és ha a rendezés csak elenyészően csekély ideig tartott is, mégis mutatkozott az ellenzéknek a parlamenti betegség ismert jelei. Emellett azonban a csoport vezére és alvezérei állandóan tiltakoztak az obstrukció vádjá ellen. Így ment ez a kétszínű játék végsővéig. Már most csak azt nem lehet tudni, a vezérek jöttek-e ellentétbe az alájuk rendelt közkatonákkal, a katonák lázadtak-e fel vezetőik ellen, vagy pedig éppen közös megállapodással történt, hogy Justh Gyula tiltakozzék az obstrukció vádjá ellen, míg pártja ugyanakkor névszerint szavazásokat kér?

A feltevés, melylyel Justhék harcba indultak, teljesen lehetetlen politikai célokat rejtett magában. Az volt a feltevés, hogy nyugodtan ki lehet huzni az általános vitát, nem fog bajt okozni, mert a kormány a saját jelentőségére és hatáskörében ugyanis meghosszabbíthatja a bankprivilegiumot. Nézzünk ennek az okoskodásnak a fenekére. Minő haszontalan logika az, mely a kormány kötelességtudásában,

bizva gördit nehézségeket egy nagyfontosságú javaslat törvényvé válása elé?

Abban a feltevésben, hogy akciójának romboló eredménye úgysem következik be. Ha az ellenzék meg lett volna győződve róla, hogy a kormány nem intézkedik a privilegium meghosszabbítása iránt és egy esetleges obstrukció egész pénzrendszerünket felforgatja, nem mert volna egy percig sem obstrukálni. Ha tudja, hogy esetleg valósággá válhatik az, amit hangoztat, nem merne volna egyszer sem kinyitni a száját. De minthogy bizonyos volt benne, hogy minden beszéde célnélküli, nyugodtan lopta tovább az ország idejét.

S mit mondjunk a Kossuth-párttól? Kapkodás egyrészt, másrészt a politikai terror kísérlete jellemzik ennek az udvarképeségére sokat adó frakciónak magatartását a bankvita alatt. Előbb lengetik a véres kardot. Három nappal később érezvén, hogy zsákutcába jutottak, egész más hangon beszélnek és parlamenti forradalmároskodásról szó sincs többé. Ez az egyik oldala az éremnek; de máskülönbön készek arra, hogy egy, a magyar parlamenti életben hallatlan precedenst alkossanak meg, egy miniszter céltalan üldözgetésével és egy szűk pártúgynek országos affaire-é való felfújásával.

Ez a Kossuth-párt új parlamenti karrierjének a fotográfiája. Nem különb, mint a Justh-párté. Tisztán látszik róluk, hogy a hatalom volt hordozói nem tudják megszokni az ellenzéki padokat és céltalan dühvel kíváncsognak újra fel a magasságokba. Ugy látszik, nem tudják tudomásul venni, hogy a nemzet meguntta őket frázisaikkal együtt és nem kér többé belőlük.

A husdrágaság.

Írta: Dr. Pap Dezső.

Budapest, február 23.

(Befejező közlemény).

II.

Az agrár védvámellenes politika, illetve mezőgazdasági szabad-kereskedelem helytelenségén és óriási látványának igazolásul hivatkozom Angolország szomorú példájára, hol a mezőgazdasági védvám hiánya következtében a mezőgazdaság ugyszólván teljesen elenyészett.

A husdrágasági kérdés megítélésénél nem szabad ismét csoport érdekekért küzdeni; sőt hűnös dolog is volna, ily harc felidézésével a merkantilisták és agráriusok közötti ellentéteket kiélesíteni ahelyett, hogy ezen két osztályt együttes, vállvetett munkálkodásra serkenténk.

A husdrágaságot sok körülmény okozta, melyek hol nagyobb, hol kisebb befolyással voltak magára az aremelkedésre. Ezen okok mindegyikének történetét szabványos rendben felsorolni túl hosszadalmas és jelen esetben talán céltalan is volna. Erről különben már eddig is egy egész könyvtára való szakirodalmat lehetne összeállítani. Egyesek a főokot a merkantilista vádakkal szemben a valutában, mások a munkabéremelkedésben, mások ismét a jobb élelmiszerek utáni nagy keresletben, továbbá a spekulatív alapon álló közvetítő kereskedelemben, a két év előtti nagy takarmányhiányban, az intenzív gazdálkodás felé, de helytelen módon való törekvésben és a nagyobb pénzgazdaságban keresik.

Annyi bizonyos, hogy ezen okok voltak igaz felidézői a husdrágaságnak, nem pedig a védvámok. A drágaság megszűn-

„TORONTÁL“ tárcája.

A kötélen.

A kis Marguerite Baillou mosónő lett volna foglalkozására, de tulajdonképen csak a neve szerint volt az. Főfoglalkozása az volt, hogy hazaszállítsa a kimosott fehérneműt. Csak ritkán esett meg, hogy őt is odaállították volna a szappanozás, vagy a vasalás szent aktusához. Ő ment s újra ment, karján kosárral, amely nagyobb volt, mint ő maga, hogy hazahordja az ingeket, a fehér alszoknyákat s a harisnyákat.

Ez elég egyhangu foglalkozás. Ha valakinek éppen kedve van hozzá, kalandokra is könnyen szert tehet. Fiatal és agg gavallérok szívesen játszanak az ilyen kis lányokkal még akkor is, ha csunyak. A kis Marguerite pedig bizony nem volt az. Elenkezőleg. S még az agglények is dühösen ostromolták. Sokan egy száz sous tallért ígértek neki, mások egész tíz frankig eljutottak, sőt akadt olyan is, aki bőkezűségét egészen a csábító louisig feszítette. Arra is volt példa elég, hogy egy-egy fiatalember pusztán a kiválóságai- val akarta meghódítani. A kicsi azonban senkinek sem engedett s így elég unalmas volt az élete. S a tisztességes emberek még hagyján, de voltak, akik erőszakkal akartak célt érni s a kis lány nem egyszer igazán nyugtalanító helyzetbe került. Azért bárhogya is, mindig megvédte erényét. S napról-napra nőtt a szomorúsága, annyival inkább, mert egynehány vén gavallér mérgében

megvárta a mosódaját s Mme Cardan, a főnök, megsejtett valamit, amiből súlyos fenyegetések származtak. Ugy, hogy a kicsike előre érezve a jövőt, az anyai veréseket, meg a száraz kenyér napjait, apránként igen pesszimista fölfogásra tett szert az életről.

Egy nap egy különösen toladó és szemtelen vén szatírtól jövet, szomorúan haladt fölfele a rue Gay Lussac 210. sz. házának a lépcsőjén. Most volt először ebben a bérkaszárnnyában és csak annyit tudott, hogy most egy fiatal embernek szállit ruhát...

Amint a negyedik emeletre fölért, azonnal becsengetett. Sem lépést, sem kulcszörgést nem hallott s amint kosarával az ajtónak nekítámaszkodott, az mégis engedett. Az előszoba üres volt, Marguerite előrement néhány lépést s észrevett egy nyitott ajtót... Előrehajolt s egyszerre nagyot sikoltott.

A falon, hosszú kötélen, egy férfi függött. Marguerite elég bátor kis lány volt. Ahelyett, hogy az idejét segítségkéréssel töltötte volna, fölkapott egy kést, amelyet az asztalon látott meg és reszketve vágta el a kötelet. A test nehéz zuhanással esett a földre. Rottenetes látvány volt. De Marguerite azért már befejezte a munkáját azzal, hogy kioldta az átkozott nyakravalót.

Most fölívom a kapust — gondolta Marguerite, de foga egyszerre vacogni kezdett, térde remegett, szeme elhomályosult s mire magához tért, az ember már újra lélezett. Fölsóhajtott, szeméből mély keserűség áradt.

— Hé! Hé! Hé! — suttozta.
A kis lány odahajlott feléje:
— Ugy-e, most már nem fáj?
A férfi csodálkozva nézte a fiatal leány sápadt arcát s nagy, világitó szemét. De Marguerite újra megkérdezte:
— Mit parancsol? Orvost, gyógyszert?
Az csak hallgatta ezt a kisse faradt, kisse rekedt, de nagyon édes hangot:
— Adja ide a kezét!
Odanyujtotta. A férfinak könnyek peregtek végig az arcán.
— Hát maga mentett meg?
— Én magam, m'sieu.
— Be rosszul tette, szegény kicsikém. Most mindent újra kezdhetek.
— Csak semmi csacsiság! — kiáltott Marguerite szigorúan. — Először is miért akarna meghalni? Nincs pénze?
A férfi a fejét rázta.
— Beteg? ... Az sem? Hát asszony miatt?
Az öngyilkosnak újra megeredt a könnye.
— Na persze, — kiáltott a kis lány, de aztán megszánta a szegényt s amint az ültében előrehajlott, a hátára ütött a tenyerével és megkérdezte:
— Megcsalta magát?
— Meg.
Csend támadt. A férfi zokogott. Nagy, szakállas ember volt, a szeme olyan, mint a kutyáé. Marguerite érezte, hogy érzékenyebb lelke van, mint egy gyermeknek. Komolyan és bölcsen jelentette ki;

Hires müncheni „Salvator-sör“ pénteken friss csapolás. Ezenkívül a Kőbányai sör

is állandóan csapon van. MARCOIN JENŐ, kaszinó-vendéglő.

tetését tehát ezen okok szabályozásában kell keresnünk.

A huszdrágaság tartós orvoslását nem külső államtól, de magától az anyaországtól és az anyaország nyeresztermelésének fokozásától kell hogy várjuk és ezt kell, hogy elősegítsük. Ezt parancsolja az észszerűség is, mert ha az élelmickek olcsósága Magyarország tultermelése, illetve tultermelését következtében áll elő, úgy az olcsóság állandóbb lesz, mint ha a külállamok szabad állapotáhozatala által idéztetnek elő; ugyanis például a balkán államokban a közegészségügyi és egyéb közgazdasági fogyatékoságok következtében, az áralakulásra befolyással lévő tényezők sokkal egyenlőtlenebbek mint nálunk, hol rendezett közgazdasági viszonyok vannak.

Az orvoslást és annak módjait tehát keressük és alkalmazzuk reális és igaz alapokon. Teremtsünk helyes agrár politikát; alsóbb fokú iskoláinkban neveljünk és világosítsunk fel agrár szellemben is; a mezőgazdasági, illetve agrár kérdéseket vezessük be a szociális életbe; ruházzuk fel a földművelésügyi miniszteriumot több anyagi eszközökkel; fordítsunk több gondot az intenzív állattenyésztésre, de tanítsuk meg egyben az ország lakóit egy kis kereskedői szellemben, helyesen és okosan gondolkodni és akkor nem fog az megtörténni, hogy panaszkodva bár, de mégis inkább a drága borju és marhahúst vesszük a helyett, hogy elfordulva eme drága husoktól, inkább az olcsó bány, birka és lóhúst vennénk.

Ezeket és ehhez hasonló alapokon kell, hogy a mai huszdrágaság és élelmickek-drágaság megszüntetését keressük, mert minden más, csak osztály- és csoport-érdekek nyugvó ez irányú agitáció az ország közgazdasági életének bénítására és az ország lakói jólétének és boldogulásának rovására történne, mi pedig egy civilizált állam irányító faktorainak célját nem képezheti.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 1/5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5 órától 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7 óráig nyitva van.

— Az életben csak az egészség a fontos. A többi mindegy. Ezt én mondom önnek . . .

A férfi fölnevezett rá és szinte elmosolyodott a szomorúságán keresztül. Gyöngéden kérdezte tőle:

— Hát maga boldog?

— Én? Na, hogyisne. Nem valami pompás a dolgom. Mindig ezekhez a disznó férfiakhoz járni . . . mert m'sieu, aki disznó, hát disznó. A sertésóiban nincs külön.

A mivel látta, hogy a férfi érdeklődik iránta, elmondta neki a maga kis történetét. Az figyelmesen hallgatta és egész megindította a kis lány balsorsa.

— Hát eszerint nem kellene más, mint jó fizetés, meg egy . . . férj?

Az ember tündőve hajította le a fejét. Aztán bánatos mosollyal mondta:

— Mi voltam én még tíz perccel ezelőtt? Semmi. Árnyék. S gyermekem, maga az oka, hogy ebből a semmiből újra valami lett. Nos látja, most újra magának kell határozni. Van kedve hozzá, hogy a férje legyen?

— A férjem? — kérdezte Marguerite. — Talán megboldogult maga a kötélén?

— Akarja, hogy a férje legyen, szegény kis teremts? Ha akarja, én újra élni fogok s minden rendben lesz. Ha nem, hát istenem, van még egy kötél ezen a világon.

Baileul mama azóta azt szokta mondani, hogy az akasztott ember kötele annyira szerencsét hoz, hogy még az akasztott embert magát is boldoggá teszi. J.-H. Rosny.

HIREK.

Tájékoztató.

Február 24, 25, 26. Országos vásár.
Március 12. A kaszinó közgyűlése.
Március 13. Közig bizottság ülése.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

IDŐJÁRAS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás jelentése.

Február 24.

Barométer súlydó, délután 138 órákor: 7490 mm.
Hőmérséklet: maximum 8.4. C°, min. -0.4 C°. Csapadék: —. Felhőzet: Cu St 10. Szélirány és erősség: SE 2.
Jóslat a következő 24 órára: Enyhe. Semmi vagy kevés csapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 perccig; csapadék reggel, 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 perccig; felhőzet: Ci — firtősfelhő, Cu — gomolyfelhő, St — rétegesfelhő, Nb — esőfelhő, Ci — St — felhőfátyol, Ci — Cu — bányafelhő Cu — St — réteges gomolyfelhő. Szélirány: N — észak, S — dél, W — nyugat, E — kelet. Felhőzet nagyság, 0 — tiszta ég, 10 — teljesen borult. Szélerősség: 0 — szélcsend, 8 — nagy vihar.

— Személyi hír. Dr. Dellimanics Lajos főispán ma este Budapestről, ahol részt vett a királyi várpalotában tegnap megtartott udvari bálon, visszaérkezett Nagybecskerekre.

— Magyar név. Beinhauer Ede mokrini illetőségű csokai lakos családi nevének Barta névre kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— Jóváhagyott alapszabályok. A belügyminiszter a sarafalvi polgári kör alapszabályait 4061., a bókai önkéntes tűzoltó-testület alapszabályait pedig 13.619. sz. alatt látta meg.

— Orvosi helyettesítés. Dr. Menczer Izidor városi orvos, mint ismeretes, súlyosan megbetegedett s ezért a város tanácsa helyettesítésével dr. Klein Dániel orvost bízta meg.

— A nagybecskereki kulturhét ügye. A nagybecskereki kulturhét rendező-bizottsága tegnap este fél kilenc órákor a Kaszinóban dr. Vinczehidny Ernő m. főjegyző, a vármegyei kulturregyesület igazgatójának elnöklésével értekezletet tartott, amelyen a rendezőség tagjai közül részt vettek: Bielek Vilmos, Demkó István, Engel Sándor, Faur János, Grünbaum Frigyes, dr. Grandjean Jenő, Grandjean Andor, dr. Gyenes Viktor, Knyaskó Lajos, dr. Kéler Béla, dr. Mihálovits István, dr. Mirkov Iván, Mihajlovics Kamenkó, Streitmán Antal, Sárffy Sándor és dr. Tószöghy.

— Dr. Vinczehidny Ernő elnök bejelentette az értekezletnek, hogy a kulturregyesület igazgatósága legutóbb megtartott ülésén örömmel vette tudomásul a rendező-bizottság eddigi előmunkálatait s hogy hajlandó a protektorátust elvállalni. Ezután megemlékezett az elnök arról a súlyos és városszerte, minden körben mély és igaz részvétet keltett ismeretes szerencsétlenségről, mely Mayer Jenőt, a kulturhét mozgalmának kezdeményezőjét és leglelkesebb hívét érte s indítványozta, hogy erre való tekintettel a kulturhét ne márciusban, mint az eredetileg tervezve volt, hanem májusban tartassék meg. Az indítványt az értekezlet egyhangulag elfogadta.

— Torontali gazdák svájci utazása. A megyei gazdasági egyesület tenyészállatok beszerzése végett tanulmány kirándulást rendezett Svájcba, mely utazáson 18 grabácsi gazda vett részt. A kirándulók, — kiknek Neurohr Miklós és Gottschal Miklós voltak a vezetőik, Svájcban 76 drb szép tenyésztehene és üszőt, továbbá 6 drb tenyészbikát vásároltak. A vezetők utazási költségeit, valamint a tenyészállatok szállítási költségeit a megyei gazd. egyesület felterjesztésére a földművelési miniszter elvállalta tárcája terhére. A megyei gazdasági egyesület a múlt hét folyamán Lugosra is rendezett egy kirándulást, melyen 100-nál több torontali gazda vett részt, kik Lugoson 50 drb tenyészállatot vásároltak. Zombolyán pedig szombaton e hó

25-én tenyészállatvásárt tart a megyei gazdasági egyesület, melyen több száz gazda szintén tenyészállatokat óhajt vásárolni.

— Adományok. Bergenthal Béla elhunyt alkalmából koszoru megváltás címén a következő adományokat vették: Strasser és König cégtől 20 koronát, Deutsch Zsigmond és Emiltől 15 koronát, Bergenthal Albertné urnától pedig 10 koronát.

A nagybecskereki takaré- és előleg-egylet mint r. t. tekintetes igazgatósága egyletünk céljaira 50 koronát adományozott, mely nemes adományokért hálás köszönetet mond Winter Katalin az izr. nőegylet elnöknője.

— Nyilvános köszönet. A nagybecskereki takaré- és előleg-egylet r. t. a nagybecskereki jótékony nőegyletnek 50 koronát adományozott, melyért hálás köszönetet mond az elnökség. — Ugyancsak 50 koronát adományozott a Takaré- és Előleg-egylet a helybeli Patronage-egyletnek is.

— Országos vásár Nagybecskereken. A nagybecskereki országos vásárnak ma volt a második napja, amikor folytatták a szarvasmarhavasárt, egyidejűleg azonban a lóvásárt is már ma kezdték meg. A szarvasmarha-felhajtás ma már nem volt oly nagy mint tegnap s a forgalomban is némi csökkenés volt észlelhető. A lóvásár ez alkalommal szintén igen jól sikerült s úgy a felhajtás, mint a lovak minősége teljesen kielégítő. Ami az árakat illeti, az elsőrendű lovak átlag 1000—1200 koronáért, a másodrendűek 650—800 koronáért, a közönséges igáslovak pedig 300—550 koronáért kelnek el, bár még ezeknél is olcsóbb lovak vannak a vásáron. Holnap folytatják a lóvásárt s ugyancsak holnap kezdik meg a kirakó. vásárt is, amely kedvező időjárás mellett szintén igen szép eredménnyel kecsegtet.

— Ingyenkenyér. A keresztény-nőegylet tagjai ismét 55 kiválasztott szegénysorsu családot láttak el egy hétre való ingyenkenyérrel. Az ingyenkenyér kiosztásán részt vett Szalay József lelkész és Szilágyi Lajos törvényszéki bíró, a ref. egyház főgondnoka is.

— Halál a vásáron. Nagy esődületet okozott tegnap este a nagybecskereki országos vásáron egy ember hirtelen halála. Pósta Mátyaszenttamási marhahajcsár ugyanis az este 10 óra tájban a Vásártéren levő egyik kocsmában levő szállására akart térni, a kocsmá előtt azonban hirtelen rosszul lett és összeesett. A szerencsétlen ember szívizélhűdés következtében néhány pillanat alatt meghalt s a gyorsan előhívott dr. Klein Dániel helyettes városi orvos már csak a beállott halált konstatálhatta. A rendőrség a holttestet a halottasházba szállíttatta, az esetről pedig értesítette Szenttamás község előljáróságát.

— Az iparoskör közgyűlése. A „nagybecskereki Iparoskör” 1911. évi március hó 5-én délután 2 órákor, az alapszabályok értelmében előirt tagok meg nem jelenése esetében pedig 1911. évi március hó 12-én délután 2 órákor — a megjelent tagok számára való tekintet nélkül — a „Pest szálloda” nagytermében tartja rendezési közgyűlést a következő napirenddel: 1. 1910. évi beszámoló jelentés. 2. A felmentvény megadása. 3. Az elnök és választmányi leköszönése. 4. Ad hoc elnök választása. 5. Egy elnök, két alelnök, egy titkár, 20 választmányi rend s, 4 póttag, egy pénztárnok, egy könyvtárnok, 2 ellenőr, egy háznagy, 3 számvizsgáló, egy ügyész és egy jegyző választása. 6. A költségvetés tárgyalása. 7. Netáni indítványok. 8. Jegyzőkönyvhitelesítő kijelölése. A napirenden nem levő indítványok közül csak azok tárgyalatnak, melyek legalább 3 nappal a közgyűlés előtt az elnöknek bejelentettek.

— Öngyilkos részeg ember. Mint Temesvárról írják Magony Márton 52 éves, bogdárigosi földműves teljesen a pálnka rabja volt s iszacos természete miatt hírhedté vált a faluban. Tegnap éjjel ismét holtrezegen tért haza. Hogy mi történt a lakásban, azt nem tudni, de reggel felé durranás verte fel a házbelieket, akik besiettek Magony lakásába, ahol véres fővel, kezében füstölő revolvert szorongatva találtak meg Magony Mártont. A szerencsétlen ember úgy látszik a mámo.ában revolvert fogott maga ellen s fejbe lötte magát. Magony rögtön meghalt. Az esetet bejelentették a temesvári királyi ügyészségnek, a mely a holttest boncolását rendelte el.

ROYAL-BIOSKOP-SZINHÁZ.

Ruhatar 10 fillér. Fényesen berendezett füstmentes helyiség. Légfűtés. Ruhatar 10 fillér.

Naponként 2 előadás: d. u. fél 6 és este 9 órákor. Vasár- és ünnepnapokon: d. u. 4, 5, 6; este fél 8 és 9 órákor előadás.

Művészies képek!

Szenzációs műsor!

A Rózsa- és a Magyar Király-szállodákban állandó csapolás a világhírű müncheni „Salvator“-sörből.

Pénteken, szombaton 2 előadás 6 és 9 órákor.

1. Hercig ur mindenáron énekelni akar. (Humoros.)
2. A Duna Passautól Bécsig. (Természetes.)
3. A kirándulás. (Humoros.)
4. Gyermekes akaratosság. Életkép.
5. Biome-pár világhírű kerékpárművészek. (Produkc.)
6. Csodás balzsam. Szenzáció. (Természetes.)
7. Dóra udvarlói (Humoros.)

— **Belevezett a jégzajlásba.** A Temes-Béga Vízszabályozó Társulat Győri nevű, negyvenkét éves gátfelvigyázója Torontálszécsány mellett belevezett a zajló jégáradatba. A zajló jég ugyanis elragadta Győri fürdőjét, mely a parthoz volt kötve. Ekkor egy gátró ráugrott a fürdőre és arra kötelet erősített; ezt a kötelet aztán kidobta Győrinek, hogy erősítse meg a parton. A kötel azonban Győri lába köré csavarodott, közben a víz ragadta magával a fürdőt és Győrit a kötelnél fogva berántotta a jégtáblák közé. A szerencsétlen ember nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem — terdig már vízben bukdácsolva — kirántotta a kését, hogy a kötelet elvágja, de ebben a pillanatban egy hatalmas jégtáblát sodort feléje a víz, mely beledöntötte a zajló jég közé. Hulláját tegnap este kifogták.

— **Betegség elől a halálba.** Temesvárról vesszük a hírt, hogy özv. Maximovits Béláné, szül. Theodorovits Erzsébet 38 éves gyárvárosi magánzónó már évek előtt megbetegedett gyomorrákban. A rettenetes betegség nagyon kinozta a szerencsétlen asszonyt, aki többször panaszkodott fájdalmairól. Tegnap hajnalban véget vetett földi kálváriájának. Mialatt a házban még aludtak a szomszédok, felelt és az utcában levő lakásról elment a Béga-mederhez, ahol belevetette magát a habokba. Az öngyilkos asszony nővére reggel vette észre, hogy beteg huga ágya üres. Keresésére indultak és a Béga-meder partján ott találták a szerencsétlen asszony kendőjét és papucsát. Az öngyilkos asszony néhány nap előtt értesült, hogy baja gyógyíthatatlan és a további szenvedés elől a halálba menekült. A holttestet eddig nem sikerült megtalálni.

Mulatság.

Farsangi naptár.

Február 25. Állami felső kereskedelmi és polgári iskola hangversenye.

Február 28. A filharmonikusok vigestéje.

Március 4. A nagybecskereki könyvnyomdászok Gutenberg-estéje.

*. **Az állami felső keresk. és polg. iskola hangversenye.** A nagybecskereki áll. felsőkeresk. és polgári iskola ifjusága dr. Dellimanic Lajosné urnó védnöksége alatt febr. hó 25-én a Kaszinó összes termeiben táncsal egybekötött Hangversenyt rendez. Belépőjegy személyenként 2 kor., családjegy (3 személyre) 5 kor. Felülfizetéseket köszönettel fogadnak és hirlapilag nyugtáznak. A tiszta jövedelmet a két intézet deak-szolgáló-egylete javára fordítják. Kezdeté pont fél 9 órakor. A rendezőség kéri a hölgyeket, sziveskedjenek magukat a kotillontáncra szükséges kotillonokkal ellátni.

A hangverseny műsora a következő:
1. „Nemzeti zászló”. Előadja: a vegyeskar.
2. Palotásy Gyula: „Rhapsodie Hongroise”. Zongorán előadja: Jakabffy Margit.
3. „Nepdalok”. Cimbalmos előadja: Vitkay Gyula alsó oszt. tan. eigány zenekarral.
4. „Nepdal egyveleg”. Előadja: a vegyeskar zenekar kísérettel.
5. F. Chopin: „Noktarno”. Harmoniumon előadja: Prandell Rezső középső oszt. tan., zongorán kíséri: Kokits Egon.
6. „Humoros egyveleg”. Összeállította: Osztie Béla. Előadja: a vegyes zenekar, zongora és harmonium kísérettel.
7. Tánc.

A mulatság rendezősege: Tanárelnökök: Szabados Geza, Szenes Adolf, Osztie Béla hangversenyrendező. Főrendező: Balogh Gábor, Mijajev György, Eszes Béla, Somjay Gyula. Főpénztáros: Boleszny Pál. Főellenőr: Hirtenstein Arthur. Rendezők: Az egész felső osztály. Középső osztályban: Birg Miklós, Jauch Mátyás, Keller Nándor, Eckstein Ferenc, Kálmán Leo, Schwan János, Szenessy István, Szoboszlay Károly. Pénztáros: Fischer Fülöp. Ellenőr: Prandell Rezső. Alsó osztályban: Löbl Arnold, Prém Ede, Rása Emil, Nagy Béla. Pénztáros: Annau János. Ellenőr: Konkoly Béla.

*. **Az Iparos-kör kedélyes-estéje.** A nagybecskereki Iparoskör február hó 28-án, farsang utolsó napján a „Pest”-szálloda összes termeiben táncsal egybekötött kedélyes-estét rendez. Az estély műsora a következő: 1. Karnevál felvonulása. 2. Szerenád. Előadja az Első csikágói siketnemák jól rendezett zenekara. 3. Bohóc jelenetek. 4. Kuplék. Előadja a „Nagybecskereki Csengő Érc Dalárda”. 5. Karnevál herceg halála és temetése. Szünet. Cotillon tánc, melyhez a jelenvényeket a Kör ajándékozza. Belépődíj személyenként 120 korona, előre váltva 1 korona. Családjegy 3 korona, előre váltva 260 korona. Jegyek előre válthatók Wilhelm Ferenc, Lukinich Miklós és Salamon Samu uraknál. Az estély

kezdeté este fél 9 órakor lesz. Felülfizetéseket az Iparoskör könyvtára részére köszönettel fogad és hirlapilag nyugtázza a rendezőség.

— **Postás-bál Pancsován.** A pancsovai posta- és táviratbiztosítók a postaszemélyzet jótékony célú alapjai javára márc. hó 5-ikén a Trombitás összes termeiben működvelői előadás-sal egybekötött tánc mulatságot rendez. Elő fogják adni az estélyen Guthi és Rákosi „A sasok” című vígjátékát, melyben szerepelni fognak: Degrell István, Weisz Vilma, John Ede, Petz János, Weisz Alfréd, Torontáli Ignác, Fabró Melánia, Milenkovic Szvetozár, Prohászka Tamás, Köszl József, Szabó Károly, Degrell Istvánné, Karácsony Mária, Kreuzinger Vilmos. A darabot Weisz Alfréd rendezi.

TÁVIRATOK

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

A bankjavaslat — Megszavazták a harmadik szakaszt. — Hock János megköveti a házat.

Budapest, február 24 (A „Torontál” eredeti távirata.) A tegnapi viharos nap után ma meglehetősen szélcsönd uralkodott a parlamentben. Az ellenzék harcias kedvét kissé lelohasztotta a mentelmi bizottság ítélete, mely Hock Jánost — a tegnapi vihar egyik előidézőjét, aki Lovászy Mártont védve éles hangon kritizálta az elnök korrekt és a házszabályokhoz szigorúan ragaszkodó eljárását — a ház megkövetésére ítélte. Hock János eleget is tett a mentelmi bizottság ítéletének s megkövette a házat. A bankjavaslat tárgyalásánál ma különösen említésre méltó felszólalások nem hangzottak el. A ház Wickenburg Márk gróf előadó javaslatára változatlanul elfogadta a harmadik szakaszt s ugyancsak még a mai ülésen megkezdte a negyedik szakasz tárgyalását.

A mai ülésről részletes jelentéseink a következők:

A mai ülésen Berzeviczy Albert elnököl, aki fél 11 órakor nyitja meg az ülést s a ház elé terjeszti Hazay Samu honvédelmi miniszternek losonci mandátumát.

Napirend előtt ma Polónyi Dezső szólal fel s hevesen kifakad a magyar-ellenes támadások ellen, melyek legutóbb az osztrák Reichsrathban elhangzottak.

Polónyi felszólalására

a miniszterelnök válaszol.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök kijelenti, hogy a támadás ügyében kérdést intézett Bienerth báró osztrák miniszterelnökhöz, akinek gondja lesz rá, hogy az elkövetett hiba helyreigazíttassék.

Ezután áttértek a napirendre,

a bankjavaslat

folytatólagos tárgyalására.

Az ellenzékiek közül ma elsőnek Lovászy Márton szólal fel a javaslat ellen. Kivüle még Polónyi Géza, Holló Lajos és Ábrahám Dezső beszéltek s szintén a javaslat ellen foglaltak állást.

Most Wickenburg Márk gróf előadó reflektált a szakasz ellen elhangzottakra, sorba döntögetvén az ellenzéki szónokok érveit, kérvén a harmadik szakasz változatlan elfogadását.

Szavazásra kerülvén a sor, a ház nagy többsége változatlanul elfogadta a bankjavaslat harmadik szakaszát.

Lovászy Márton személyes meg-támadtatás címen polemizál a pénzügy-miniszterrel.

Az elnök ezután felolvassa

a mentelmi bizottság határozatát

Hock János ügyében, akit az elnök a tegnapi ülésen tanusított rendbontó viselkedéséért s az elnök személye ellen használt inparlamentáris kifejezéseiért a mentelmi bizottság elé utasított. A bizottság ezekért Hock Jánost a ház megkövetésére ítélte.

Györffy Gyula beszél ezután a büntetés ellen, a ház azonban hozzájárul a mentelmi bizottság javaslatához s így Hock János tegnapi renitens viselkedéséért megkövette a házat.

Következett

a negyedik szakasz

tárgyalása.

A szakaszhoz elsőnek Polónyi Géza szólal fel, aki lapunk zártakor még mindig beszél.

Az udvari bál.

Budapest, február 24 (A „Torontál” eredeti távirata.) A budai királyi várpalotában tegnap este fényes udvari bál volt, amelyen résztvett az udvaron kívül a kormány valamennyi tagja, Bienerth báró osztrák miniszterelnök, a képviselőház elnöksége, számos főrend, a diplomáciai kar, összesen mintegy 2000 főnyi vendégsereg. A háziasszonyi tisztséget Mária Annunciata főhercegnő töltötte be. A király a szokásos cercele alkal-mával beszélgetett a kormány valamennyi tagjával, Bienerth báró osztrák miniszterelnökkel, Aehrenthal közös külügy-miniszterrel, Berzeviczy képviselőházi elnökkel és kívülük még többeket is kitüntetett megszólításával. A felség este 11 órakor hagyta el a báltermet.

A magyar-román barátkozás.

Budapest, febr. 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tisza István gróf és Metianu János román metropolita tárgyalásaira vonatkozólag Mangra Vazul kijelentette, hogy a román sajtó féktelen és terrorisztikus agitációja az oka annak, hogy a tárgyalások még nem jártak a megkívánt eredménnyel.

A francia hadügyminiszter meghalt.

Budapest, febr. 24. (A „Torontál” ered. táv.) Párisi jelentések szerint Brunn francia hadügyminiszter az éjjel meghalt. Tárcaját egyelőre Briand vállalta magára. Politikai körökben beszélnek, hogy az elhunyt hadügyminiszternek Dellacroix lesz az utódja.

Nagy bányatűz.

Budapest, febr. 24. (A „Torontál” ered. távirata.) Déváról sürgönyzik: Az itteni szénbányában nagy tűz keletkezett, melynek 8 bányamunkás is áldozatul esett.

Határidő-üzlet.

Budapest, febr. 24. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőrszé-
déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:
Buza (februárra) 23.16 — —
Buza (áprilisra) 21.60 — —
Rozs (áprilisra) 16.42 — —
Zab (áprilisra) 16.96 — —
Tengeri (májusra) 11.32 — —

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

SZÁLLÍTÁSI, BIZOMÁNYI, INCASSO FIÓK-ÜZLET MEGNYITÁS NAGYBECSKEREKEN

Iroda: Szerb hitközségi palota.
(Szerbtemplom-utca) Telefon 139.

PERL MÓR ÉS FIA : SZÁLLÍTÓK

Iroda: Szerb hitközségi palota
(Szerbtemplom-utca) Telefon 139

Elvállalunk minden a szállítási szakma körébe vágó megbízást. Eszközünk mindennemű szállítástokat helyben és vidékre, továbbá butorszállításokat saját patent butorszállító kocsijainkban, valamint mindennemű beraktározásokat saját raktárainkban. Beraktározandó árukra előleget nyújtunk.

4
8382. szám. 1911. Torontálvármegye alispánjától.

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törvényhatóságánál **3 (három) hivatali szolgálai**, illetve **hajdui állás** megüresedvén, az említett állásokra pályázatot hirdetek.

Javadalmazás: Egyenként: a) évi 600 korona fizetés, mely 5 évenként 100 koronával emelkedik 900 koronáig.

b) A megfelelő lakbérosztályzati lakbér.

c) Természetben szolgáltatandó ruha.

Az igazolványos altisztek ezen állások betöltésénél az 1873. évi II. t.-c. alapján előnyben részesülnek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állások valamelyikét elnyerni kívánják, hogy kellőleg okmányolt kérvényüket **jelen pályázati hirdetmény keltétől számított 4 hét alatt** nálam mutassák be, mert az elkészített folyamodványok figyelembe vételni nem fognak.

Követelmények: magyar állampolgárság, a magyar nyelvnek szóban és írásban való teljes ismerete, kifogástalan erkölcsi magaviselet.

Nagybecskerek, 1911. évi február 23.

Jankó,
alispán.

261-31

**NYOMDÁSZ-
TANONC**

felvétetik.

Cim a kiadóhivatalban.
(199-x 6)

705. sz. 1911. A nagyikindai járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

A nagyikindai járáshoz tartozó Padé községben elhalálozás folytán üresedésbe jött padéi **körorvosi állásra** pályázat van hirdetve. Felhivatnak pályázók, hogy ezen állás elnyerése iránt benyújtandó kérvényeiket f. évi **március 20-ig** a nagyikindai szolgabíróhoz címezve nyújtsák be.

Javadalmazás a következő: 1. Főrz-fizetés az 1908: XXXVIII. t.-c. szerint 1600 korona,

2. lakbér 300 korona,

3. látogatási díjak nappal 1 korona, éjjel 2 korona, (7 éven aluli gyermekek gyógykezelésénél fenti látogatási díjak fele),

4. halottkémlési díjak,

5. husvágási díjak élvezete.

Nagyikinda, 1911. évi február 15 én.

Horváth Zoltán,
főszolgabíró.

250-32

434. szám. 1911. Nagyszentmiklósi járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

A nagyszentmiklósi járáshoz tartozó Óbessenyő községben üresedésben levő 800 koronával javadalmazott **községi irnoki állásra** pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik kérdéssel állást elnyerni kívánják, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket folyó évi **március 8-ig** adják be. A választást Óbessenyő községében f. évi március 10-én d. e. 9 órakor fogom megtartani.

Nagyszentmiklós, 1911. évi febr. 18.

Krevráth Ármin,
főszolgabíró.

255-31

1379. szám. 1911. A zombolyai járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye zombolyai járásához tartozó s elhalálozás folytán megüresedett szenthuberti **körjegyzői állásra** ezzel pályázatot hirdetek.

A kör székhelye Szenthubert s ahhoz ezenkívül még Károlyliget és Seultour községek tartoznak.

A körjegyző évi javadalmazása: 1. Kézpénzfizetés állami kiegészítéssel együtt 1590 kor. 36 fillér.

2. Irodai, fűtési, világítási, utazási és ujoncozási átalány 601 kor. 60 fillér.

3. A körjegyzői székházban természetbeni lakás és az ahhoz tartozó házikert haszonélvezete, és

4. magánmunkálatok után a szabályrendeletileg megállapított díjak

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni akarják, hogy az 1883. évi I. t.-c. 6 szakaszában, illetve az 1900. évi XX. t.-c. 3. szakaszában körülírt képesítésüket és eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám folyó évi **március 13-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás iránt külön intézkedem.

Zombolya, 1911. évi február hó 23.

Féris József,
főszolgabíró.

262-31

HIRDETÉSEK

FELVÉTETNEK A

„TORONTÁL“

KIADÓHIVATALÁBAN.

TORONTÁLI CIPŐGYÁR

PILLANGÓ VÉDJEGY

NAGYBECSKERÉK.

Torontáli cipőkben nagy választék.

Torontáli cipőkben nagy választék.

Galosni, báli cipő, báli legyező, báli ruhadiszek

Benó Testvérek ezelőtt **Kokits A. F.**

divat-, rövid- és játékkereskedés

Nagybecskerek.

Telefon 201. Telefon 201.

6-8743

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.